

UNITED NATIONS
United Nations Interim
Administration Mission
in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission d'Administration
Intérimaire des Nations Unies au
Kosovo

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

**KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO**

Z A P I S N I K
SA PLENARNOG ZASEDANJA (2002/18) SKUPŠTINE KOSOVA ODRŽANE
31.OKTOBRA 2002.

Zasedanje je počelo u 10,00 časova.

Predsedavao je Nedžat Daci, predsednik Skupštine.

Nakon što je ustanovio da zasedanju prisustvuje ukupno 91 član,
predsedavajući je predložio sledeći

D N E V N I R E D

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Zapisnik sa prethodnog zasedanja
- 3.1. Prvo razmatranje Nacrta zakona o telekomunikaciji (2002/7)
- 3.2. Prvo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti životne sredine (2002/8)
- 3.3. Drugo razmatranje Nacrta zakona o aktivnosti spoljne trgovine (2002/6)
4. Postavljanje pitanja

Fatmir Ljimaj: Posle demokratske kampanje koju su vodili politički subjekti na Kosovu, nakon objavlјivanja izbornih rezultata koji nisu bili sporni ni za jednu političku partiju pa ni za našu parlamentarnu grupu Demokratske partije, dogodio se tragičan dogadjaj u koji je izgubio život predsednik Skupštine opštine Suva Reka g. Uk Bitići. Mi kao parlamentarna grupa izražavamo saučešće njegovoj porodici i Opštinskoj skupštini u Suvoj Reci. Nažalost ovaj tragičan slučaj je politizovan i zloupotrebljen u velikoj meri i to je naneo više štete građanima Kosova nego sam slučaj. Takvi tragični slučajevi dogadjaju se svuda. Kriminalni akt mora da se kazni. Počinilac je poznat po imenu i prezimenu, prema tome pravosudni i policijski organi treba da se bave ovim slučajem. Bilo bi dobro da mi kao poslanici i institucije poštujemo naše pravosudne organe i istovremeno sa ovog mesta šaljemo jasnu poruku i time doprinosimo smirivanju građana, a ne da slučaj nepotrebno politizujemo.

Dragiša Krstović: Imam primedbu na predlog dnevnog reda, te predlažem da se tačka drugo razmatranje Nacrtu zakona o aktivnosti spoljne trgovine skine sa dnevnog reda sa obrazloženjem da isti nije razmotrila Komisija za prava i interesu zajednica shodno članu 9.tač.1 Ustavnog okvira i pravilu 29. Poslovnika Skupštine, čime nisu ispunjeni uslovi za njegovo razmatranje.

Kolj Beriša: Uk Bići je bio član ovog Parlamenta onda kada je Srbiji trebalo reći "NE". Stoga smatram da zasedanje treba da počnemo sa odavanjem pošte minutom čutanja.

Predsedavajući: Ja bih želeo da imamo jedinstvenu stav celog Parlamenta o ovom pitanju. Uk Bići se dugo borio za slobodu Kosova, bio je aktivan kao poslanik i ranijih saziva Parlamenta Kosova, te vas pozivam da minutom čutanja odamo poštu.

Poslanici Skupštine su minutom čutanja odali poštu.

Predsedavajući: Predsedništvo Skupštine, na osnovu obavljenih konsultacija mišljenja je da se drugo razmatranje Nacrtu zakona o spoljnoj trgovini skine sa dnevnog reda zbog toga što Skupštinske komisije nisu ga razmotrile.

Gani Prekopuca: Želim da pitam Skupštinu i vas gospodo u Predsedništvu ko je od nas na redu, ko će od nas da ide i da kasnije kažemo da se dogodila nesreća? Dokle će Skupština da čuti i da ne traži od odgovorne službe da obezbedi sigurnost građanima Kosova.

Predsedavajući: Zajednički smo se dogovorili da na jednom zasedanju stavimo na dnevni red kao glavnu temu pitanje bezbednosti na Kosovu. Parlament će biti institucija koja će stvarno uticati na rasvetljavanje svakog zla, ali i na stišavanje tenzija, stvaranje konstruktivne klime za rad, kako bi stvarali zakone kojima će se otklanjati sva zla na Kosovu.

Randjel Nojkić: Na osnovu pravila 17.2. Poslovnika Skupštine predlažem da se povuče iz procedure Nacrtu zakona o telekomunikaciji zato što su prispele neke primedbe iz Pravne kancelarije SPGS.

Bajruš Džemajli: Rečeno je da komisije nisu obavile svoj posao. Naša Komisija za trgovinu i industriju je završila svoj posao odmah nakon razmatranja Zakona.

Predsedavajući: Stavljam na glasanje predlog dnevnog reda. Poslanici su glasali, a rezultat je bio sledeći:

Za.....83

Protiv.....14

Uzdržanih 1

2. Zapisnik sa prethodnog zasedanja.

Pošto nije bilo primedaba na zapisnik, isti je usvojen.

3.1. Prvo razmatranje N/zakona o telekomunikaciji

Predsedavajući je pozvao sponzora da pdnese obrazloženje ovog Zakona.

Ministar Zef Morina je podneo obrazloženje predmetnog zakona. Izmedju ostalog on je naglasio da je ovaj Zakon identifikovan kao akt visokog prioriteta za ekonomski razvoj Kosova i medjunarodnu saradnju. Njegovim donošenjem na kosovskom tržištu se otvara zdrava konkurenčija koja omogućuje unutrašnje i strane investicije. Zakon povećava transparentnost i efikasnost telekomunikacije preko samostalog regulatora. Regulativni organi telekomunikacije daju ravnopravan tretman onima koji nude usluge pod jednakim uslovima za sve korisnike. U nastavku je posebno obrazložio pojedine odredbe Zakona koje su date u priloženom transkriptu.

Edita Tahiri: Na osnovu proučavanja ovog Zakona mogu da kažem da u načelu on predstavlja odgovarajući zakonski okvir koji stvara mogućnosti savremenog razvoja telekomunikacije na Kosovu i kompatibilan je sa medjunarodnim standardima i kriterijumima. On uvažava koncepciju liberalizacije tržišta telekomunikacije, a to je u skladu sa težnjama Kosova u pogledu ekonomskih i demokratskih reformi prema kriterijumima OBT i BES. Ona je iznela neke konkretnе predloge koji su dati u transkriptu.

Gojko Savić: Izlaganje ministra je bilo jasno za većinu. Ali, od nas poslanika Srba niko ništa nije razumeo, jer prevod nije bio na nivou, istovremeno su se čula po dva tri glasa i buka. To se dogodilo i u toku glasanja, kada uopšte nismo shvatili za šta se glasa. Mislim da je nemoguće shvatiti ono što se desilo.

Ramadan Kelmendi: Razmatranje i usvajanje ovog Zakona je značajan i potreban korak za razvoj Kosova. On je izneo konkretnе sugestije koje treba da se ugrade u tekst Zakona. Sugestije su date u transkriptu.

Bujar Dugoli: Nacrt zakona je od posebnog značaja, jer se bazira na medjunarodnim zakonima i zato što su u njegovoј izradi učestvovali dobri medjunarodni i domaći eksperti. Mi pozdravljamo i čestitamo kako Ministru, tako i stručnjacima – obradjivačima zakona. Medutim kod mene, a verujem i kod mnogih drugih poslanika postoji zabrinutost koja je vezana za takozvane rezervisane delove koji ometaju razvoj Kosova, ali i donošenje Zakona. Mi kao parlamentarna grupa u načelu podržavamo ovaj Nacrt zakona.

Hidajet Hyseni: Kosovu je potreban dobar zakon o telekomunikaciji i mi ga podržavamo. Na ovaj Nacrt imam niz primedaba. Prvo, kao obično, u tekstu Zakona postoji veliki nesaklad izmedju verzija na različitim jezicima, no to nije samo jezičko nego često i sadržinsko pitanje. On je imao više konkretnih primedaba i sugestija koji se prilaže transkriptu.

Predsedavajući: Mislim da glavne i funksionalne komisije Skupštine treba da imaju u vidu sve primedbe i sugestije koje su dali poslanici prilikom razmatranja ovog nacrtta.

Predsedavajući je stavio na glasanje Nacrt zakona i nakon prebrojavanja glasova rezultat je bio sledeći:

Za.....76

Protiv 4

Uzdržanih 6

3.2. Prvo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti životne sredine.

Predsedavajući: Pre nego što predjemo na prvo razmatranje, imam jednu sugestiju. Primedbe koje je dala Pravna kancelarija SPGS (ono što je rečeno na početku izlaganja), ja sam sugerisao da se podele odgovarajućim komisijama. Zato molim sve parlamentarne grupe koje imaju konkretnе predloge za poboljšanje kvaliteta Zakona da ih u obliku amandmana blagovremeno dostave komisijama, kako bi ih one razmatrale na stručan način.

Ministar za životnu sredinu i prostorno planiranj g. Ethem Čeku je u svom izlaganju ukazao na visoki stepen industrijske zagadenosti sredine posebno u Mitrovici i Prištini, gde je nivo zagadenosti preko 10 puta viši od dozvoljenih standarda, a to je posledica nedostatka zakonske infrastrukture u oblasti zaštite sredine i slabog sprovodjenja postojećih zakonskih propisa. Ovaj Zakon utvrđuje osnovne principe zaštite sredine, odgovornosti kosovskih institucija i pravnih i fizičkih lica za obezbeđivanje uslova za zdravu životnu sredinu i održivi razvoj. Zatim je obrazložio odredbe iz pojedinih poglavija Zakona koje su date u transkriptu.

Sanije Aljaj: Izražavam svoje zadovoljstvo što se danas razmatraju dva nacrta zakona veoma značajna za razvoj Kosova. Ovaj Zakon stvara mogućnosti za zdravu životnu sredinu i održivi razvoj, sprečavanje rasturanja opasnih i štetnih materija u vazduhu, vodi i zemljištu. Smatram da Vlada Kosova treba da donosi propise o zaštiti nacionalnih parkova kao što je Šar Planina, onda termičkih izvora, rekreativnih mesta i banja Kosova.

Haki Šatri: Cenim angažovanje naših izvršnih organa i izlaganje g.ministra, ali istovremeno izražavam svoju zabrinutost u vezi sa nekim rešenjima koja su predložena u ovom Zakonu, jer ako se usvajaju kao takva ona će proizvoditi negativne efekte i biti smetnja u privrednom razvoju Kosova. Nije poštovano načelo uspostavljanja ravnoteže izmedju dinamičkog ekonomskog razvoja i potreba zaštite životne sredine. Nedostaje ocena uticaja na budžet, posebno kod predložene agencije za upravljanje ovim dvema odgovarajućim institucijama.

Predlog za formiranje ekološkog fonda i uvodjenje dažbina je u suprotnosti sa pojedinim našim sada već donetim zakonima. Predlažem da predlagač povuče ovaj Nacrt zakona iz procedure usvajanja..

Smiljka Milosavljević: Što se tiće ovog Nacrta zakona, on je u skladu sa evropskim standardima i utvrđuje osnovne principe za zaštitu životne sredine u smislu definisanja zaštite sredine od opasnih materija i njihovog lociranja. Koalicija "Povratak" nema neku naročitu primedbu, ali ćemo ipak neke podneti funkcionalnoj komisiji Skupštine. U principu podržavamo ovaj Nacrt zakona.

Drita Statovci: Nacrt zakona treba da prihvatimo i podržimo, ali on mora biti što bolji i što potpuniji. Imam nekoliko sugestija i dopuna. Ministarstvo pre izdavanja ambientalnog odobrenja ili prve lisence, treba da pribavi mišljenje i saglasnost naučno-stručnih institucija i eksperata odgovarajućih oblasti: arehologa, etnologa, antropologa. Njeni predlozi su priloženi uz transkript.

Naim Maljoku: Čestitam Ministarstvu na izradi ovog Zakona, za koji verujem da će onemogućiti pretvaranje Kosova u poligon korišćenja zastarele i sumnjive tehnologije stranih investitora u pogledu zaštite životne sredine. Naša generacija plaća visoki danak našem veoma pogrešnom odnosu prema životnoj sredini. Zato moramo imati Zakon koji će napraviti pozitivan zaokret u našem pristupu pitanju zaštite životne sredine i prirode uopšte. Postojeće stanje u kompleksu Elektroenergetske korporacije, površinskim kopovima Belačevac, Dobro Selo, Kruševac, Termoelektrane Kosovo A je pogubno u pogledu odnosa i stanja u zaštiti prirode i sredine. U ime parlamentarne grupe Alijanse za budućnost Kosova podržavamo ovaj Nacrt zakona.

Esat Dauti: Predlog za usvajanje ovog Zakona zaslužuje našu zahvalnost, ali on je morao biti izradjen mnogo ranije zbog dramatično rđave ekološke situacije na teritoriji Kosova. U načelu se slažem da se što pre usvoji. On je imao nekoliko primedaba i sugestija koje su priložene uz transkript.

Bogoljub Milošević: Nacrt zakona je dobar, ali se bojim da se neće sprovoditi s obzirom na naš mentalitet i navike. Moramo da radimo više na vaspitavanju i obrazovanju ljudi za ekološko ponašenje.

Ljuljzim Zenelji: Donošenjem ovog Zakona zatvara se jedno poglavje. Specifičnost ovog zakona je to što je usagrašen sa svim medjunarodnim normama, principima i konvencijama za zaštitu životne sredine. Ono što je trenutno bitno za Kosovo, ovom Zakonu nedostaje konkretan pristup koji će obezbediti zaštitu vode, odnosno sprečavanje njenog zagadivanja.

Tom Hajdaraj: U izlaganju Ministra je naglašeno da je Kosovo najzagadjenije mesto u Evropi sa stepenom zagadenosti preko 15 puta većom od dozvoljenog nivoa. Mislim da se ovo mora ublažiti. Što se Zakona tiče, u njegovoj izradi je trebalo da se više saradjuje sa Ministarstvom za poljoprivrdnu. Konkretne primedbe i sugestije ovog diskutanta su date u transkriptu.

Berat Ljuža: Pridružujem se preokupacijama i zabrinutosti prethodnih govornika kada je u pitanju zagadenost kosovske životne sredine. Usvajanje ovog akona je nužno. Po mom mišljenju Zakon predviđa formiranje glomazne i suvišne strukture za obavljanje administrativnih, naučno-stručnih i drugih poslova u oblasti zaštite sredine. Njegove primedbe i sugestije su date u transkriptu.

Ibuš Jonuzi: Zakon je posebno značajan i što pre treba da stupa na snagu, ali ne znam koliko je sprovodljiv i kako će se primenjivati u praksi. Podržavam ono što je rečeno, a posebno diskusiju kolege Šatrija.

Sulejman Čerkezi: Mislim da u ovom Zakonu i drugim propisima i aktivnostima Ministarstvo treba da stavi poseban naglasak na dva giganta u Opštini Obilić i Mitrovici.

Edljalja Salihu: U potpunosti se slažem sa primedbama i sugestijama koleginice gdje. Statovci. Samo bih dodala i zaštitu arheoloških lokaliteta.

Hasan Meta: U načelu podržavam Zakon. Molim sve one koji mogu doprineti da se što više poboljša i obogati sadržina Zakona, da on bude decidivan i rigorozan u pogledu zaštite životne sredine Kosova.

Gojko Savić: Danas imamo na dnevnom redu Nacrt zakona koji uređuje nešto, za šta svi mi delimo mišljenje, da smo na podjednak način ugroženi. Diskusije o ovom zakonu su bile konstruktivnije nego o Zakonu o ljudskim pravima.

Fadil Kryeziu: Kompetencije su previše skoncentrisane na Ministarstvo, kao što je pitanje raznih dozvola, licenci, akreditovanja, procena itd. Pitam se gde su opštine ili lokalni organi. Bojam se da će biti raznoraznih zloupotreba.

Ramadan Keljmendi: Ja imam načelne i konkretne sugestije. Cenim radnu grupu koja je obavila veoma dobar posao, kao i Ministarstvo koje je izradilo ovaj Zakon. Njegove primedbe su date u transkriptu.

Predsedavajući: Završiću sa jednom sugestijom - molbom svim poslanicima i odgovarajućim komisijama da maksimalno vode računa o tome da se ne narušava ravnoteža izmedju tri glavna parametra koji determinišu život: a) održiv privredni razvoj; b) ljudska prava i c) pravo na zdravu životnu sredinu. U to ime molim vas da glasamo. Rezultat glasanja izgleda ovako:

Za.....88

Protiv..... 2

Uzdržanih 2

Konstatujem da je Nacrt zakona u načelu prihvaćen i ide na dalju proceduru.

4.R a z n o

Za ovu sednicu nije postavljeno nijedno pitanje shodno Poslovniku Skupštine.

Plenarno zasedanje je završeno u 13,35 časova.

Sekretarijat Skupštine

Predsednik Skupštine Kosova
Akademik Nedžat Daci